

Unga vuxnas boende 2025

Frågor om innehåll kan ställas till rapportens författare:

Ragnar Bengtsson

Hyresgästföreningen - Riksförbundet

E-post: ragnar.bengtsson@hyresgastforeningen.se

September 2025

Sammanfattning

21 procent av unga vuxna bor hemma hos sina föräldrar. Det ger 204 000 hemmaboende. Andelen har minskat sedan toppåret 2019 och sammanfaller med flera år av hög nybyggnationstakt, som nu har tvärstannat.

90 procent är ofrivilligt hemmaboende i årets mätning. Av de 204 000 hemmaboende vill alltså 184 000 flytta därifrån, andelen har aldrig varit så hög.

Utflytten försenas alltmer. Årets undersökning kartlägger historien. Från att 17 år var normalt för utflytt så senarelades snittet för utflytt till 19 år på 70-talet, 20 år på 00-talet och har nu nått 21 år.

95 procent vill ha en egen bostad. Med det menar de bostadsrätt, eget hus eller hyresrätt. 40 procent anger bostadsrätt, 30 procent eget hus eller radhus och 25 procent hyresrätt som det boende de vill ha.

Ingen vill vara inneboende eller bo i 2:a hand. Hur vi än ställer frågan, till unga eller deras föräldrar, nu eller i framtiden blir svaret detsamma. Ingen, eller som mest 2 procent, anger att det är ett önskvärt sätt att bo på. Till detta framkommer att andelen som betalar svart är högst bland just inneboende.

Totalt svarar 23 procent av de unga vuxna att de är osäkra på sin inkomst. Bland arbetslösa svarar bara 43 procent att de klarar av sina boendekostnader och de oroar sig mer för framtiden än andra.

Bostadsmarknaden får 32 procent att tveka inför att bilda familj. Arbetslösa, äldre och utrikesfödda tvekar oftare än andra.

41 procent, knappt 400 000 unga, oroar sig för att inte hitta något boende i framtiden. Varannan hemmaboende och inneboende oroar sig för detta.

Unga vill ha kraftfull bostadspolitik: 76 procent vill ha statligt byggstöd, 62 procent vill att staten kräver att kommunerna planerar mer. Bara 6 procent tycker att politikerna gör tillräckligt när det kommer till bostadspolitiken.

8 procent av de med utländsk bakgrund har upplevt sig **diskriminerade eller trakasserade** i samband med att ha sökt bostäder, 13 procent är osäkra. Det är mer än dubbelt så vanligt som bland andra grupper.

Årets undersökning vände sig även till föräldrar med unga vuxna boende hemma hos sig. **90 procent av dessa är föräldrar på övertid**, alltså föräldrar som önskar att barnen kunde bo på något annat sätt. Men de önskar riktiga bostäder till sina barn. Ingen vill att de bor i 2:a hand eller som inneboende.

Analys

Sedan 1997 har den här rapporten kommit vartannat år. I stort sett har trenden varit densamma. Att de unga vuxnas ekonomiska marginaler pressas, att bostäder är allt svårare eller allt för dyra att komma över. Analysen har och är att unga behöver och använder sig av hyresrätter för att komma ur föräldrahemmet. När fler konkurrerar om färre bostäder blir fler unga vuxna kvar i föräldrahemmet, kvar i barndom, mot deras vilja.

Politikens svar har framför allt varit att främja uthyrning i andra hand och att fler har unga som inneboende. Investeringsstödet för att främja byggande fanns visserligen men infördes och avskaffades om vartannat.

Det stabila fokuset på att främja hobbyvärdar som hyr ut sina egna bostäder är inte efterfrågat av de unga eller deras föräldrar. Inga unga svarar att de vill bo så, inga föräldrar svarar att de vill att deras barn ska bo så.

Men årets rapport finner framför allt ett annat resultat, att bygga väldigt många bostäder fungerar. Trots att de nya bostäderna är dyra det året de står klara. Med tiden fylls de av människor som vill bo där, och det ger mer plats åt alla.

Andelen unga vuxna som bor hos sina föräldrar minskar och har gjort det sedan toppåret 2019. Det sammanfaller med de högsta byggtalen på 30 år. 2015-2023 färdigställdes det på 9 år knappt 500 000 bostäder, dubbelt så många som blev klara de 9 föregående åren.¹ Orsaken var en extrem bostadsbrist i kombination med kanske världshistoriens lägsta ränteläge.

Bostadsbristen är fortsatt extrem, var femte unga vuxen bor kvar i föräldrahemmet trots att 90 procent av dem är missnöjda med det. 90 procent av föräldrarna med hemmavarande barn är lika missnöjda. 90 procent ofrivilligt hemmaboende och 90 procent föräldrar på övertid.

Vägen fram stavas bostadspolitik och den efterfrågas av de unga, de vill se aktiva politiker som stöttar bostadsbyggandet med pengar, en stat som kräver att kommunerna gör mer och kommunpolitiker som prioriterar unga i bostadskön. Hyresgästföreningen kräver att:

- staten planerar och finansierar byggandet med förmånliga bygglån.
- hushåll och studenter stötts med fungerande bostadsbidrag.
- kommunerna tar ansvar för att prioritera bland bostadssökande, så att unga, och andra utan egen bostad får gå före.

¹ Se bland annat *Hyresgästernas lägesrapport: Våren 2024*. Olof Karlsson, Hyresgästföreningen.

Innehåll

Sammanfattning	3
Analys.....	4
Bakgrund och syfte	6
A. Hur bor unga vuxna?.....	7
Två av tre unga har eget boende	8
204 000 hemmaboende	9
Inkomster och boendekostnader	11
Yngre & arbetslösa kvar hemma.....	13
Hur vill unga bo?	14
Flest hemmaboende i Stockholm, först i Linköping	15
B. De som bor kvar hemma.....	16
184 000 Ofrivilligt hemmaboende	17
Unga vuxna vill inte bo hos sina föräldrar	18
C. De som har eget boende.....	19
De som har flyttat till eget	20
Villkor för bostaden	21
Hur de som har eget boende skulle vilja bo	22
D. De som bor hos någon annan	24
Inneboende eller i andra hand.....	25
Hur unga som bor hos andra skulle vilja bo	26
E. Det egna livet & samhället	28
Vad unga betalar för sitt boende	29
Kvar att leva på	30
Ekonomisk stabilitet och förutsägbarhet	31
Ekonomisk hjälp från vänner och familj.....	32
Bostaden och det egna livet.....	34
Politiken och bostäderna	40
Brott och trakasserier	42
F. De unga vuxnas föräldrar.....	44
När flyttade föräldrarna?.....	45
Hur väl trivs föräldrarna?.....	46
Hyresgästföreningens krav	47

Bakgrund och syfte

Sedan 1997 genomför Hyresgästföreningen vartannat år en undersökning om unga vuxnas boende. Undersökningen syftar till att kartlägga unga vuxnas boende och hur de ser på sitt liv och politik kopplat till just boende. Unga vuxna definieras som personer som är från 20 till och med 27 år.

Metodförändringar har skett flera gånger sedan 1997. Vissa frågor har förtydligats för att följa med verkligheten och ibland har sättet att göra undersökningen förändrats. Årets undersökning genomfördes av Indikator Opinion och med det har sättet att skicka frågorna förbättrats mot tidigare år. Förändringen påverkar sannolikt resultatet, men på vilket sätt är svårt att veta säkert. Sannolikt är den nya metoden bättre på att nå unga som är felaktigt skrivna hos föräldrarna samt unga med svagare intresse att svara på enkäter.

Alla förändringar över tid ska tolkas med detta i minnet, vilket även framgår i varje figurs fotnot när det är relevant.

Huvudundersökning, målgrupp unga vuxna: Datainsamlingen genomfördes via ett slumpmässigt urval av personer i åldern 20–27 år. Urvalet fick en postal inbjudan med möjlighet att svara online, och datainsamlingen pågick mellan den 13/3 och 12/5 2025. Påminnelser skickades via SMS och digital brevlåda (Kivra). Undersökningen besvarades av 5 381 personer, med en svarsfrekvens på 27 procent. Svaren är fördelade över följande geografiska områden: Stockholms län, Storgöteborg, Malmö och Lunds kommun, Linköpings och Växjö kommun samt övriga Sverige.

I varje årskull har 600–700 personer svarat på enkäten. I hela befolkningen utgörs varje årskull av 117 000–122 000 individer, totalt 963 600.

Delundersökning 1 och 2, målgrupp vuxna: I årets undersökning har två delundersökningar lagts till. Även dessa har genomförts av Indikator Opinion och riktat sig till ett slumpmässigt urval av Sveriges befolkning 18 år och äldre. Inbjudan skedde via postal enkät med möjlighet att svara på webben. Påminnelser skickades via SMS och digital post (Kivra).

Delundersökning 1: Undersökte hur föräldrar till vuxna barn som bor hemma ser på sitt barns boendesituation. Då frågorna riktade sig till föräldrar med vuxna barn som bor hemma samlades svaren in i flera omgångar under våren 2025.

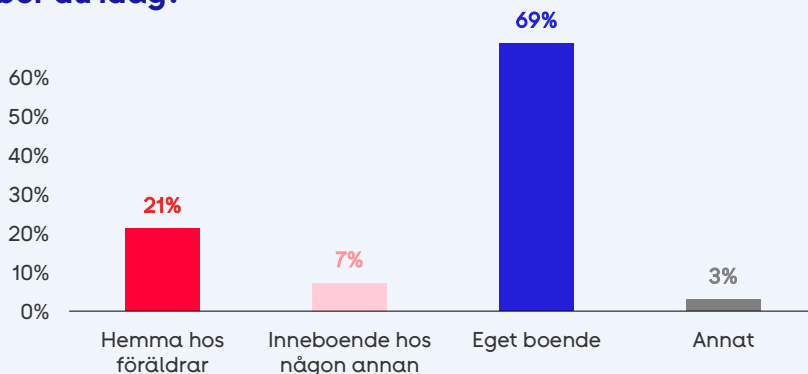
Delundersökning 2: Riktade sig till alla vuxna och undersökte hur gamla de svarande var när de flyttade hemifrån och till vilket boende de då flyttade. Datainsamlingen skedde mellan den 10/3 och 31/3 2025. Svarsfrekvensen uppgick till 41 %.

**A. Hur bor unga
vuxna?**

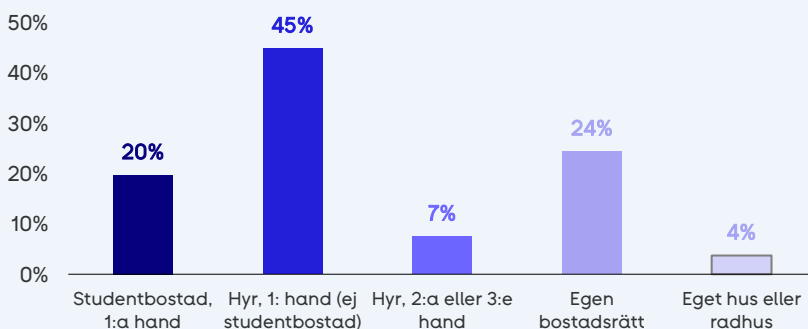
Två av tre unga har eget boende

Hur bor du idag?

7 av 10 unga vuxna har en egen bostad

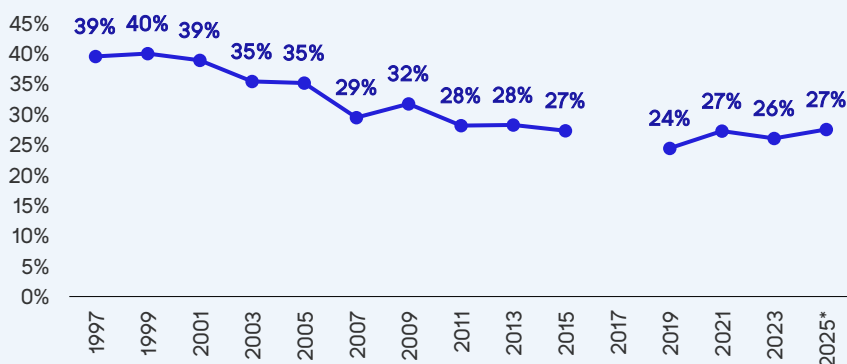
Unga i eget boende: Vilket typ av eget boende bor du i?

Hyresrätt vanligast bland unga

Not: Andel av unga vuxna med en egen bostad

Eget boende: Andel i hyresrätt 1: a hand (ej studentbostad)
Andel av alla unga vuxna

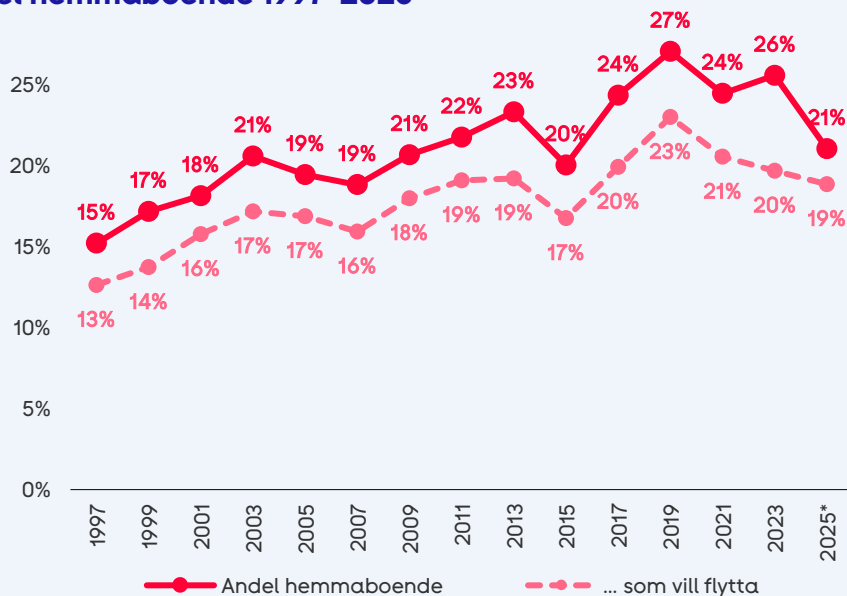
Ökande andel unga i hyresrätt

*Flera metodförändringar har skett under perioden, särskilt 2025.

De flesta unga vuxna bor i en egen bostad, och bland alla unga bor 27 procent i en hyresrätt med ett eget kontrakt. Det är det vanligaste sättet att bo. Näst därefter kommer de 21 procent, eller 204 000 unga vuxna som bor hemma hos sina föräldrar, vi kallar dem "hemmaboende".

204 000 hemmaboende

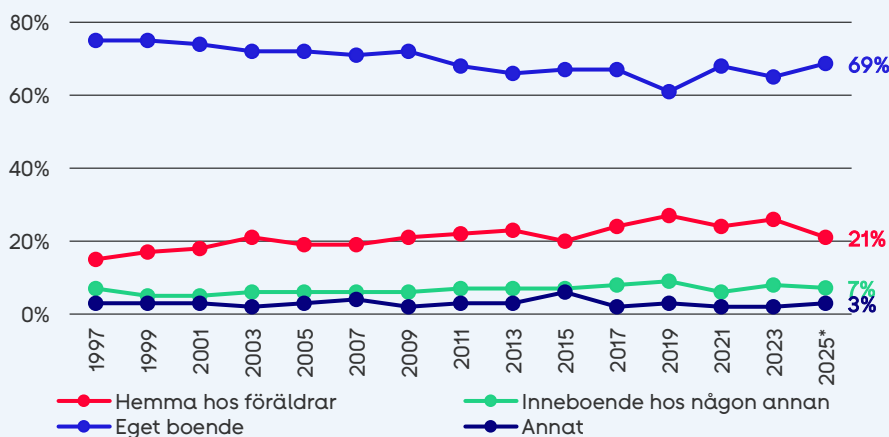
Andel hemmaboende 1997-2025

Lägre andel unga hemmaboende

*Flera metodförändringar har skett under perioden, särskilt 2025.

Hur bor du idag? Svar: 1997-2025

Allt fler bor i en egen bostad

*Flera metodförändringar har skett under perioden, särskilt 2025.

Sedan undersökningen 2019 har andelen med egen bostad ökat och andelen hemmaboende minskat. Trendbrottet sammanfaller med flera år av historiskt höga nivåer av nyproducerade bostäder.²

² Se exempelvis Karlsson (2024). *Hyresgästernas lägesrapport Våren 2024*. Hyresgästföreningen.

”

Bostadsmarknaden är så jävla orättvist, jag hade tur som fick ett KORTTIDSKONTRAKT vilket medför en riktig jävla osäkerhet, så att jag inte kan slappna av. Jag har inte rika föräldrar och jag har valt att studera inte fan har jag ett kapital på banken eller några möjligheter o spara?

”

Jag bor i ett kollektiv i för att det var det enda jag hade råd med. Det är dock långt ifrån där jag studerar. Även fast det är ett kollektiv är det fortfarande väldigt dyrt och jag klarar endast av det på grund av mina besparingar

”

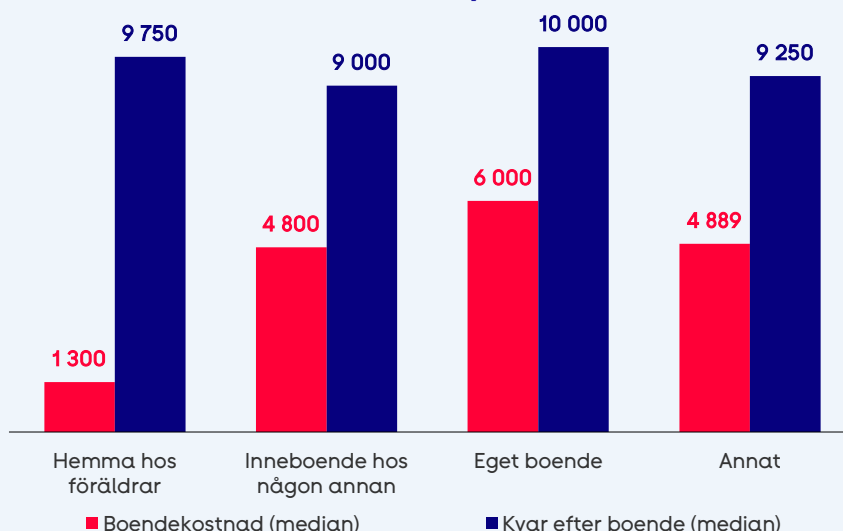
Enorm osäkerhet och utsatthet. Påverkar självförtroendet som sjunker. Utbildad och heltidssysselsatt, men oförmögen att få permanent tak över huvudet.

”

Jag och de flesta av mina kompisar bor i studentlägenhet eller studentkorridor. Det fungerar bra men innan man har fått en bra kötid för studentbostäderna är det väldigt svårt att få boende

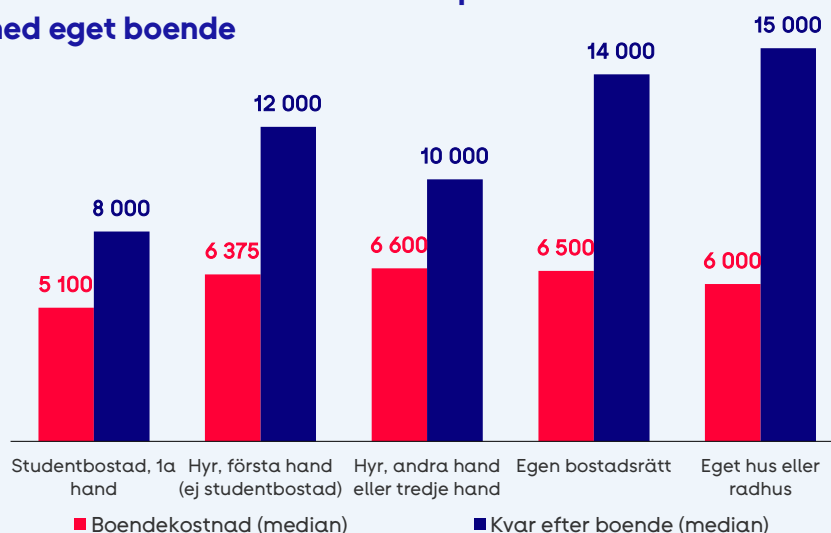
Inkomster och boendekostnader

Boendekostnader och kvar att leva på

Lägst inkomst hos de inneboende

Boendekostnader och kvar att leva på De med eget boende

Olika inkomst men samma boendekostnad

Boendekostnaderna skiljer sig marginellt, bara de hemmaboende har tydligt lägre kostnader än övriga. Här är även marginalerna störst, trots lägre inkomster. För hemmaboende med ett arbete är det sannolikt ett sätt att spara, för den utan inkomst är det nog bara det enda möjliga sättet att bo.

För övriga är boendekostnader på 5 000-6 500 det vanliga oavsett boendeform. Högst inkomster förekommer främst bland de som redan äger sin bostad.

”

Det är omöjligt att hitta en lägenhet som man både har råd och som man faktiskt vill bo i.

”

Jag kommer aldrig kunna skaffa familj om en trea kostar 20,000? Ska vi återgå till sanitära olägenheter, trångboddhet och vägglöss igen eller?

”

Mycket dyrare än vad föräldrar och äldre kollegor hyrde och köpte sina bostäder för förr.

Får en att tveka på att bilda familj och så pga rädsla av att inte kunna betala räkningar.

”

Bostäder vi har råd med är oftast inte i bästa kvalité och man får leva med mögel osv.

”

Mitt hyresavtal går snart ut och jag är orolig att min hyresvärd kommer att höja hyran igen.

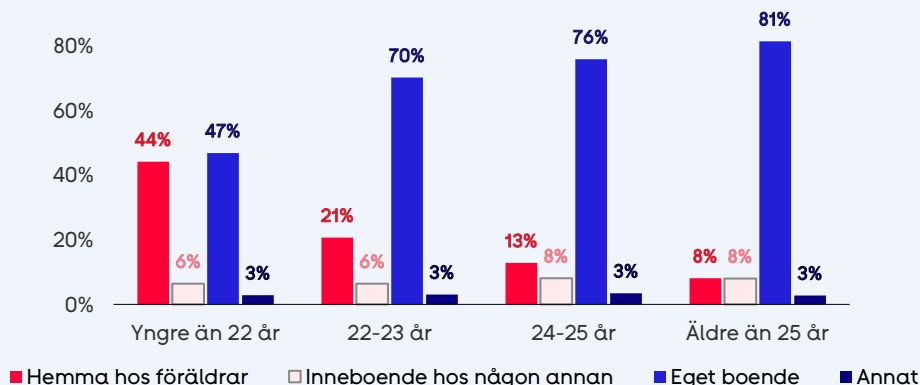
Jag skulle älska att köpa en bostad så småningom, men med höga hyror och levnadskostnader känns det omöjligt att spara till handpenning.

”

Nu när jag har en partner har vi råd med en etta med kök ganska bekvämt, men det kräver att vi trivs väldigt bra ihop då levnadsytan är ett enda rum.

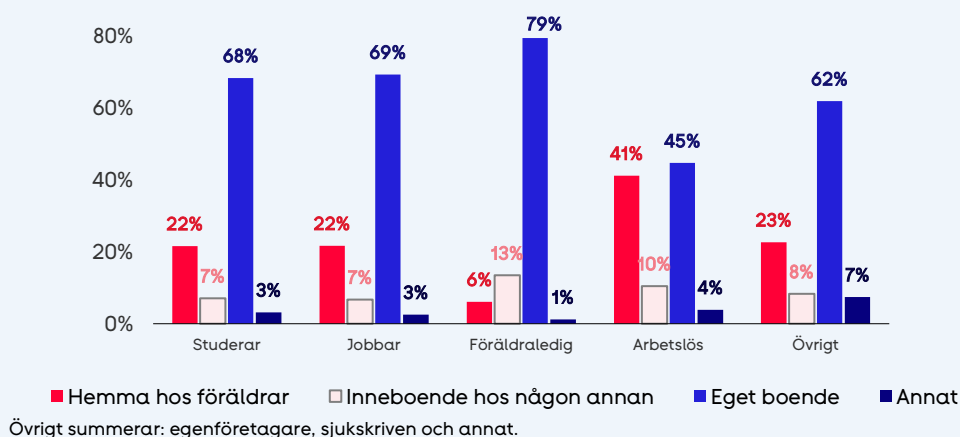
Yngre & arbetslösa kvar hemma

Hur gammal är du? / Hur bor du idag?

8 % över 25 år är kvar i föräldrahemmet

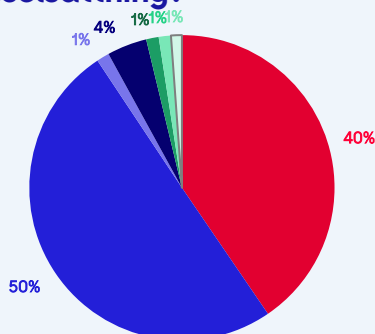
Vad är din huvudsakliga sysselsättning? / Hur bor du idag?

41 % av de arbetslösa är kvar i föräldrahemmet

Vad är din huvudsakliga sysselsättning?

- Studerar
- Jobbar
- Föräldraledig
- Arbetslös
- Egenföretagare
- Sjukskriven
- Annat

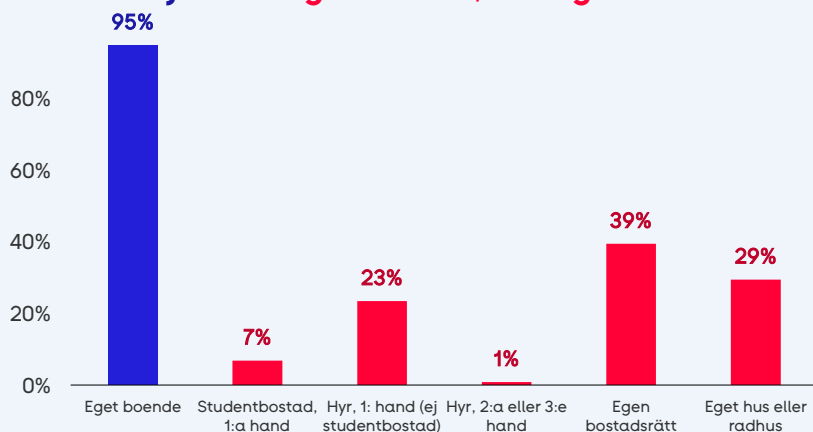
9 av 10 är i arbete eller studier

Not: Upp till 2 sysselsättningar har kunnat väljas, vilket 14% av respondenterna har valt.

Frågorna rörande huvudsaklig sysselsättning ska inte övertolkas. Officiella mått på till exempel arbetslöshet tas fram på andra sätt och ger andra resultat. Men tydligt är att eget boende hör ihop med egen försörjning och ålder, samt att eget boende utgör normen efter 22 års ålder.

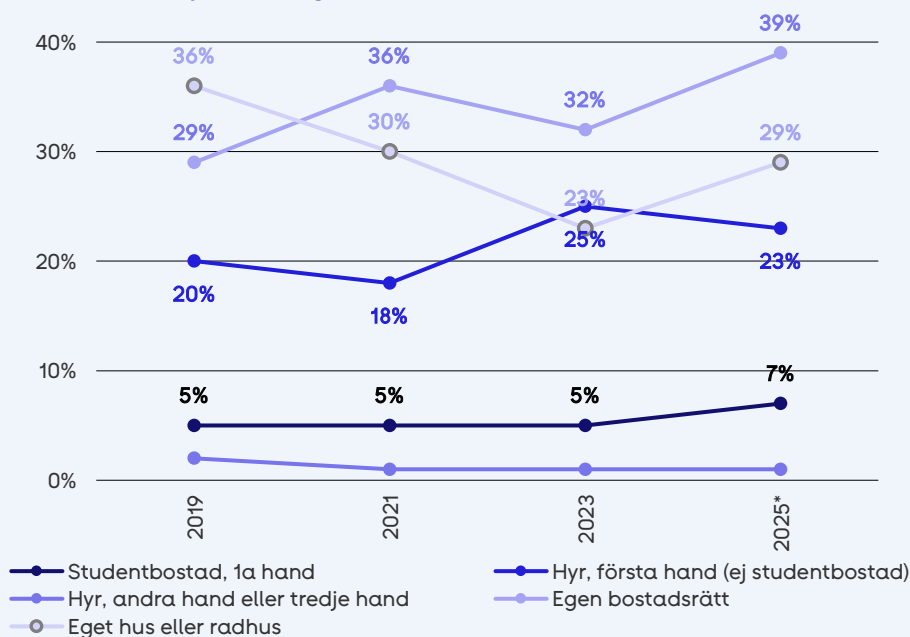
Hur vill unga bo?

Hur skulle du vilja bo? / **Eget boende, nämligen:**

95 % vill ha en egen permanent bostad

Hur skulle du vilja bo? Eget boende: 2019-2025.

Över tid har önskan att bo i lägenhet ökat

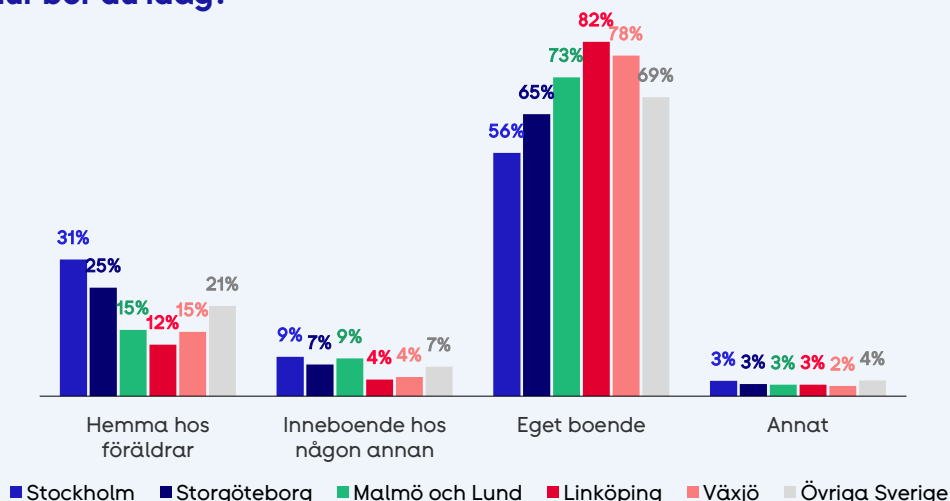
*Flera metodförändringar har skett under perioden, särskilt 2025.

95 procent anger att de vill bo i en egen bostad och av dessa anger 39 procent att de skulle föredra en bostadsrätt. Över tid verkar lägenheter (hyres- och bostadsrätt) ha ökat något i attraktivitet, medan småhus och radhus har minskat från att varit det mest populära alternativet i undersökningen från 2019.

I princip anger ingen 2:a eller 3:e hand som ett önskvärt boendialternativ.

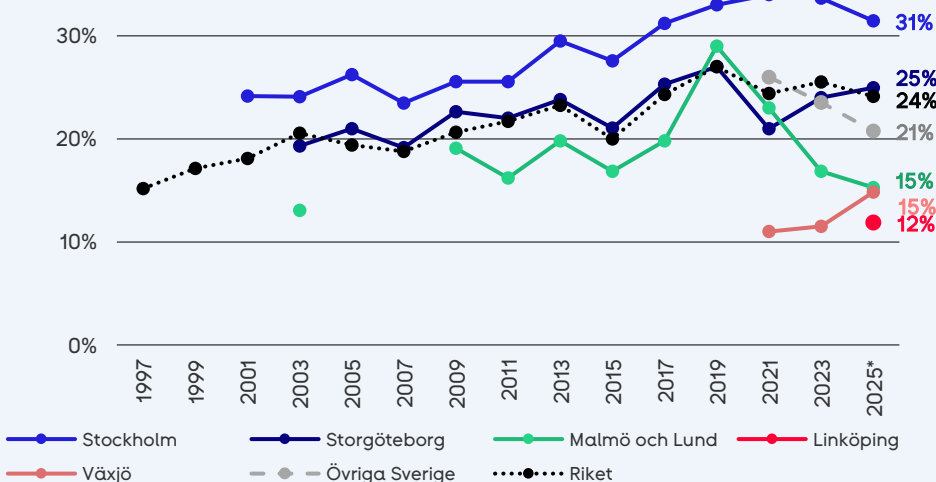
Flest hemmaboende i Stockholm, först i Linköping

Hur bor du idag?

Vanligare med eget boende på mindre orter

Andel hemmaboende per region 1997-2025.

Lägre eller stabila andelar hemma-boende

... men Växjö och Göteborg avviker

*Flera metodförändringar har skett under perioden, särskilt 2025.

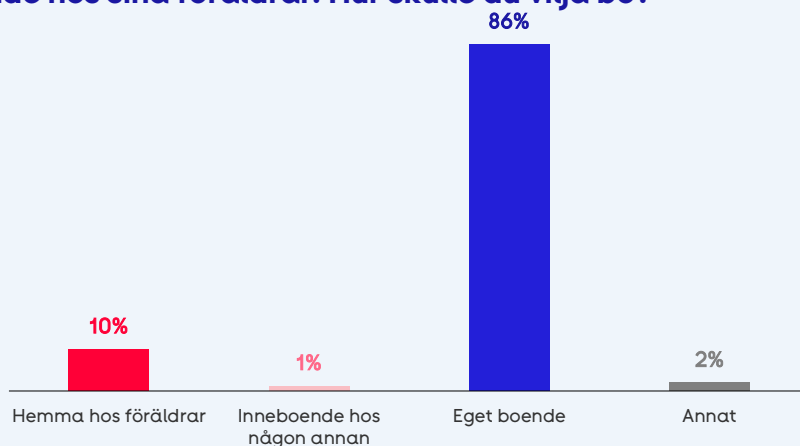
I Stockholm och Göteborg är det vanligare att bo kvar i föräldrahemmet än på annat håll och andelen med eget boende visar motsatt tendens. Över tid har bostadsmarknaden blivit mer pressad, men sedan några år tillbaka noteras en lättad: andelen hemmaboende har stabiliserats och minskat. Tydligast är det i de nationella siffrorna och i Malmö där andelen har minskat i flera år. I Växjö och Göteborg har andelen däremot ökat både 2023 och 2025.

B. De som bor kvar hemma

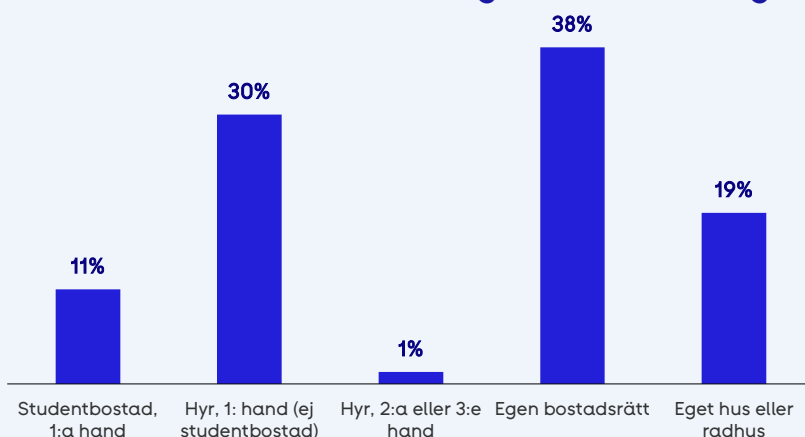
184 000 Ofrivilligt hemmaboende

Boende hos sina föräldrar: Hur skulle du vilja bo?

90%
vill flytta
hemifrån
10% vill bo
kvar

Boende hos sina föräldrar/ Vill bo i eget boende: Nämligen:

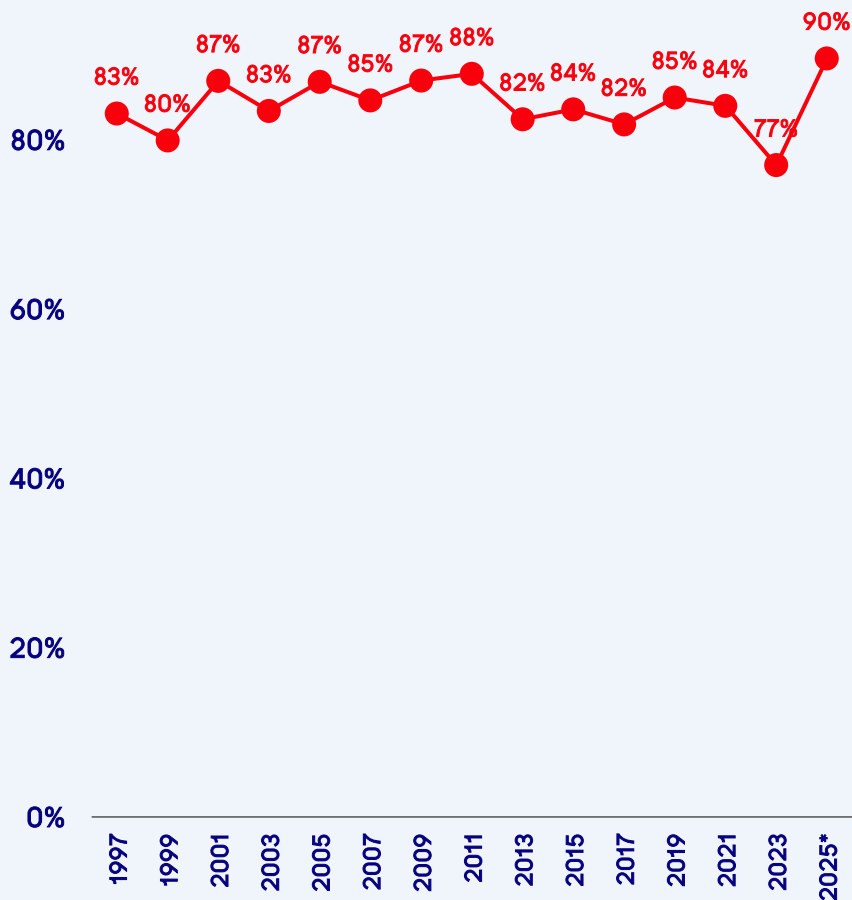
**Egen
lägenhet
är det
hemma-
boende vill
ha**

Av de som bor hemma hos sina föräldrar vill 10 procent bo kvar där, alla andra anger något annat. De allra flesta, 86 procent, anger att en egen bostad vore bäst. Av alla 203 800 hemmaboende är 90 procent, eller 183 400, ofrivilligt hemmaboende.

Att bo i en egen bostadsrätt eller hyresrätt är det mest eftertraktade. Men knappt någon vill bo i 2:a eller 3:e hand.

Unga vuxna vill inte bo hos sina föräldrar

Ofrivilligt hemmaboende 1997-2025

90%
vill flytta
hemifrån

Högst
andel
missnöjda
sedan
mätningen
startade

*Flera metodförändringar har skett under perioden, särskilt 2025.

Unga vuxna vill inte bo med sina föräldrar. Det har varit tydligt sedan undersökningen startade 1997. Det finns inte heller någon tydlig trend mot att unga vuxna trivs bättre hemma än tidigare.

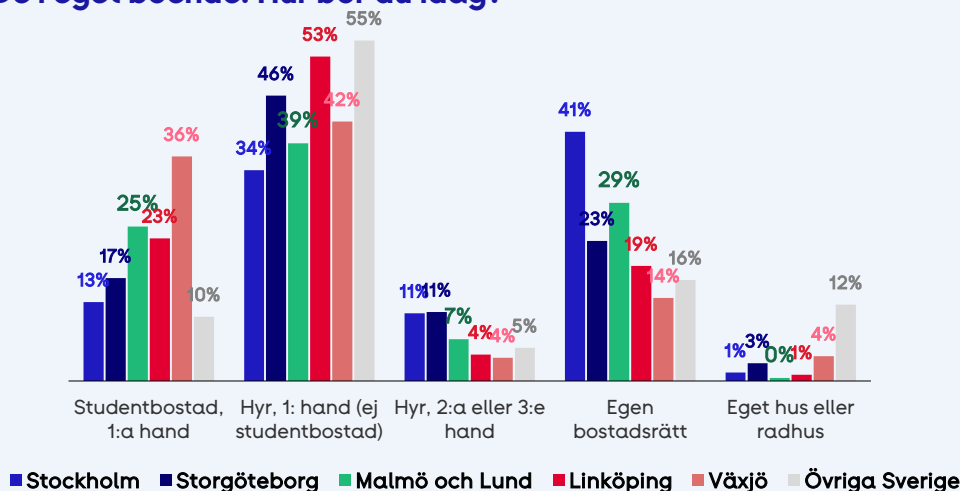
Men årets mätning sticker ut. Aldrig förr har en så liten del av de som bor hemma hos sina föräldrar angett att de trivs med det. I stället är det 9 av 10 hemmaboende unga vuxna som anger att de vill bo på något annat sätt.

C. De som har eget boende

De som har flyttat till eget

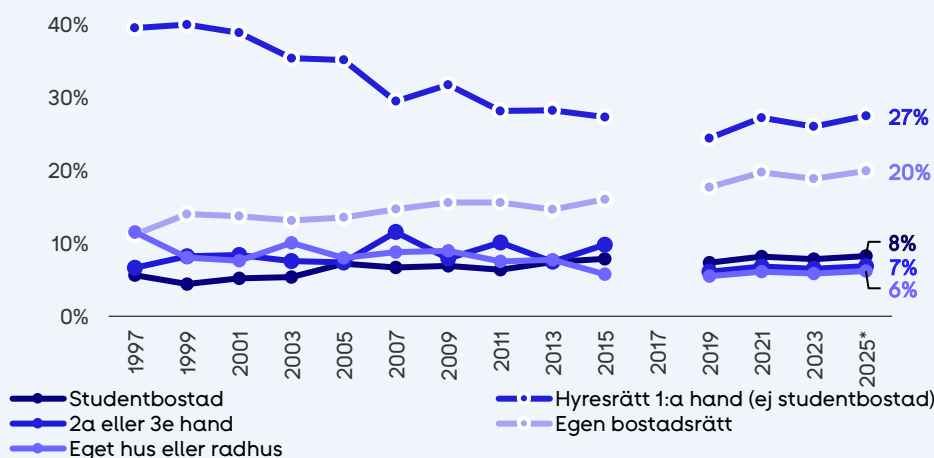
De i eget boende: Hur bor du idag?

Den första bostaden är oftast i hyresrätt ...men inte i Stockholm

De i eget boende: Typ av eget boende, 1997-2025

Andel av alla unga vuxna

Unga bor i lägenhet, oftast hyrd ibland ägd

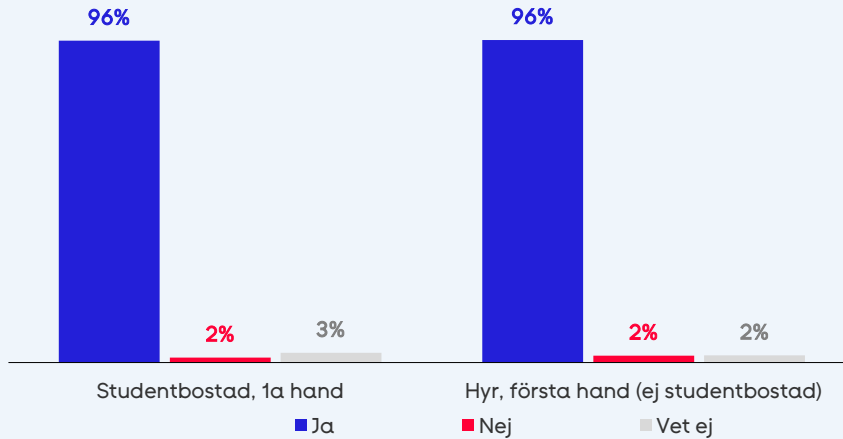
*Flera metodförändringar har skett under perioden, särskilt 2025.

I undersökningen är det tydligt hur bostadsrätter är ett stort fenomen i Stockholm och Malmö/Lund, medan Växjö sticker ut som studentstad. Ju mindre orten är desto mer ovanligt tenderar bostadsrätterna vara, medan småhus är mer vanliga på mindre orter.

På senare år har andelen som bor i andra hand minskat. I stället har lägenheter i olika former, vanliga hyresrätter, bostadsrätter och studentbostäder kommit att dominera helt som de ungas första egna boende. Eget hus eller radhus har minskat över lång tid, men framför allt sedan mitten på 2010-talet.

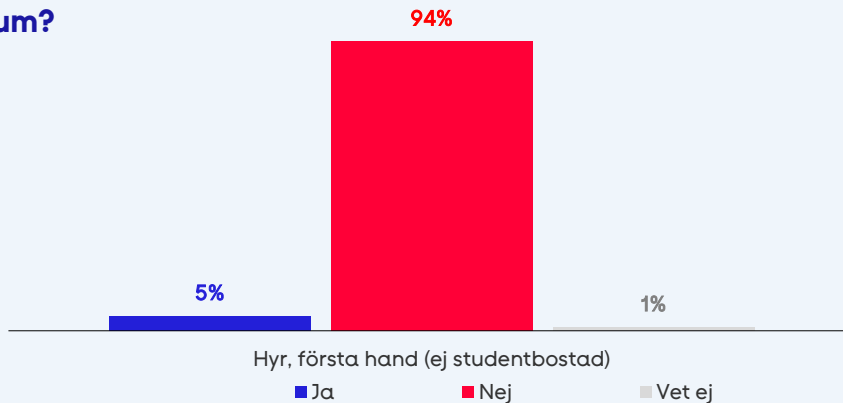
Villkor för bostaden

Har du ett skrivet kontrakt för ditt boende?

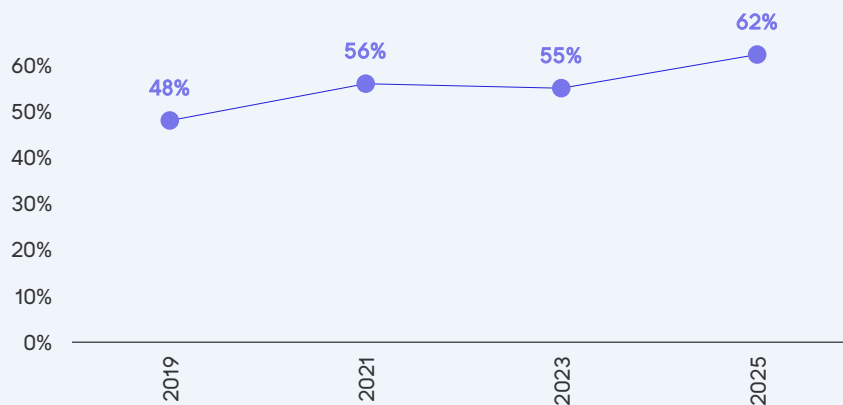

Skrivet och permanent kontrakt är norm

Är ditt boende tidsbegränsat så att du måste flytta efter ett visst datum?

Andelen unga vuxna som bor i bostadsrätt och någon gång har fått ekonomisk hjälp vid köp av bostad

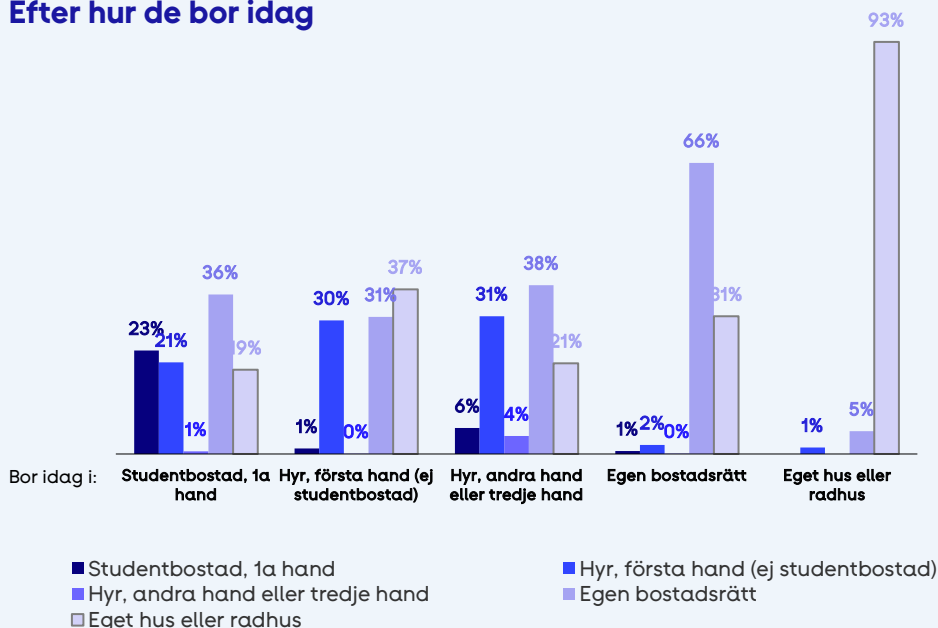

Allt vanligare med föräldrars pengar vid köp

Not: Metodförändringar har skett under perioden, särskilt 2025.

Hur de som har eget boende skulle vilja bo

Hur skulle du vilja bo?
Efter hur de bor idag

Tydlig skillnad mellan de som äger och inte äger

Alla gillar sin egen typ av boende

I huvudsak så trivs de som bor i egen bostad med just det boendalternativ som de har valt. Tydligast är det i gruppen som redan har köpt ett eget hus eller radhus. Inom de övriga grupperna är det huvudsakligen en egen lägenhet, hyrd eller ägd, som är det mest populära.

De som redan äger sin bostad anger även i mycket stor utsträckning att de vill just äga sin bostad.

Mycket få, knappt någon, föredrar att bo i 2:a eller 3:e hand.

”

Jag har sparat pengar hela mitt liv men behövde ändå få bidrag av min pappa för annars hade jag aldrig kunnat flytta hemifrån.

”

Bor ju i bostadsrätt som pärenen har pröjsat.

”

Varit mycket höjningar på hyran. Hyrde först min lägenhet 2023 för ca 6400 nu är det närmare 8000 i månaden, stor skillnad på bara 2 år.

”

Jag tyckte det var svårt att hitta ett boende till ett bra pris med de önskemål jag hade. Jag skulle säga att jag hade ren tur att jag fick tag på mitt nuvarande boende.

”

Jag fick lägenhet endast på grund av kontakter och jag tror det är enda sättet.

”

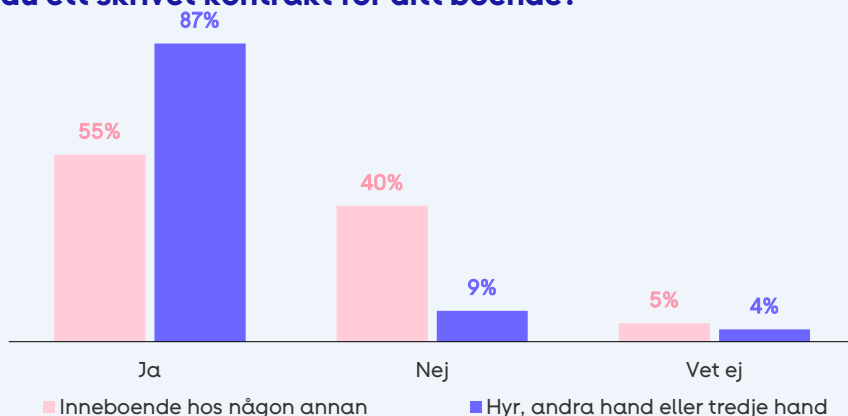
Efter att ha bott i andra hand och flyttat var sjätte månad i 4,5 år köpte jag en bostadsrätt med ett arv och min pappa som låntagare. Det är ett privilegium att kunna göra det och långt ifrån alla ska som kan det.

D. De som bor hos någon annan

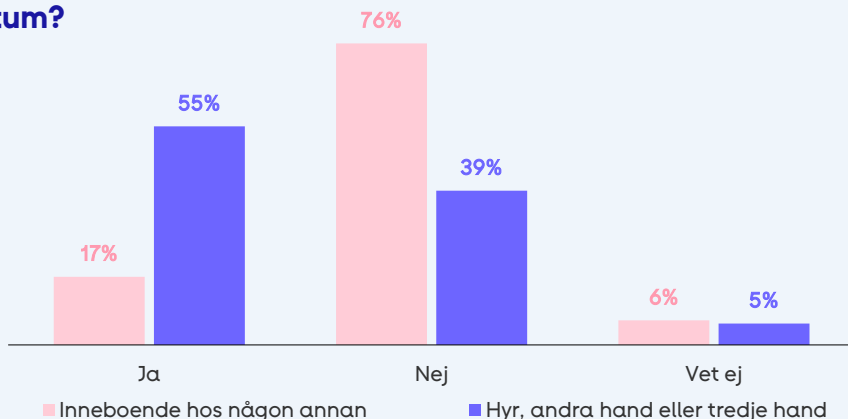
Inneboende eller i andra hand

Har du ett skrivet kontrakt för ditt boende?

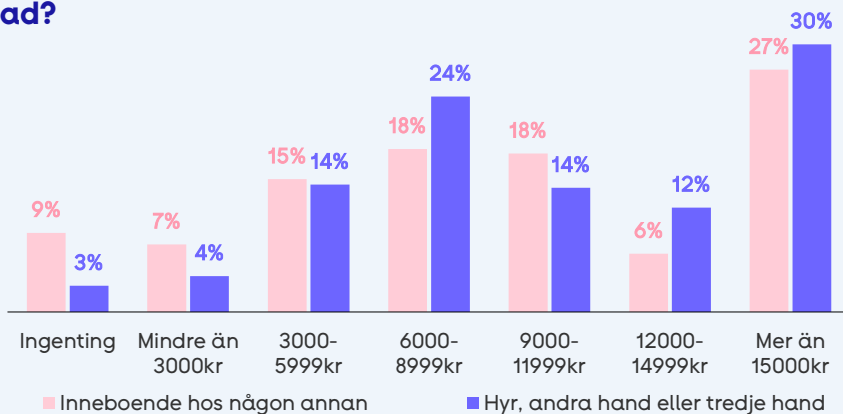
Inneboende saknar ofta kontrakt

Är ditt boende tidsbegränsat så att du måste flytta efter ett visst datum?

Majoritet i andra hand har slutdatum för bostaden

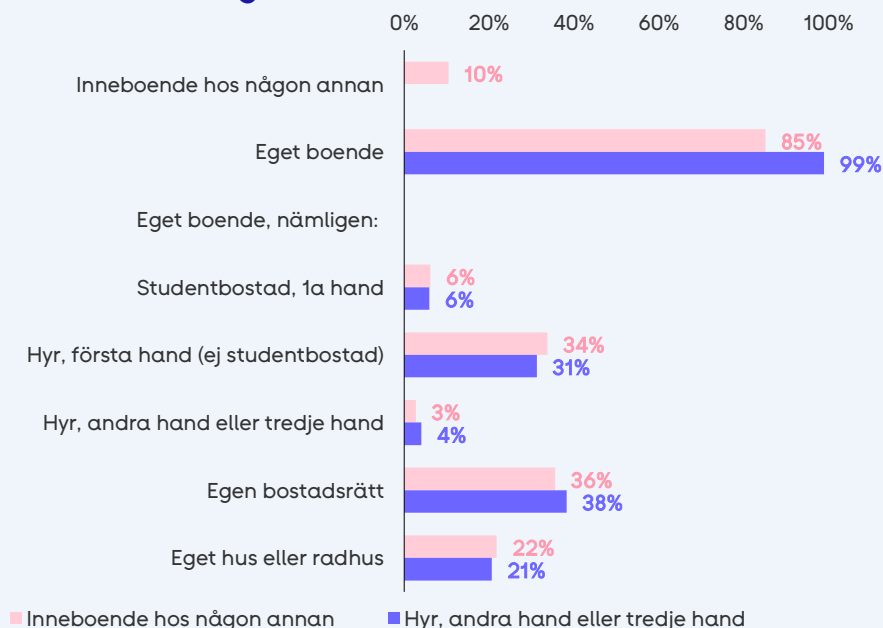
När ditt boende är betalt, hur mycket pengar har du kvar per månad?

31 % av inneboende har under 6000 kr kvar att leva på

Hur unga som bor hos andra skulle vilja bo

Hur skulle du vilja bo? Efter hur de bor idag

10 % av de inneboende är nöjda med boendet

4 % av de som hyr i andra hand vill bo så

Svarsalternativen är sammanställda utifrån två frågor om: Hur skulle du vilja bo, de översta två utgör basfrågan, där är alternativet Hemma hos föräldrar exkluderat. Därefter redovisas svaren från följdfrågan Hur skulle du vilja bo, ställd till de som vill bo i en egen bostad.

85 procent av de som är inneboende och 99 procent av de som bor i 2: a eller 3:e hand vill ha en egen bostad med ett eget kontrakt.

Det mest attraktiva alternativet är lägenhet, hyrd eller ägd. Därefter eget hus eller radhus. Mycket få av alla de unga vuxna som redan är inneboende eller bor i någon annans bostad anger att det är ett alternativ som de föredrar.

”

En kompis var inneboende i någons källare där det var mögel som spred sig på alla hans grejer.

”

De senaste 4 åren har jag bott inneboende/hyrt i andra hand och behövt flytta mellan lägenheter. Det tar väldigt mycket på en.

”

Är inneboende hos en kompis. Försöker hitta egen lägenhet men hittar inget. Hemsidor med kösystem är svårt då man behöver ha väldigt många poäng, vilket jag inte har. Grupper på FB är mestadels scam och bedrägerier. Har letat egen bostad i 1,5 år men ej hittat något.

”

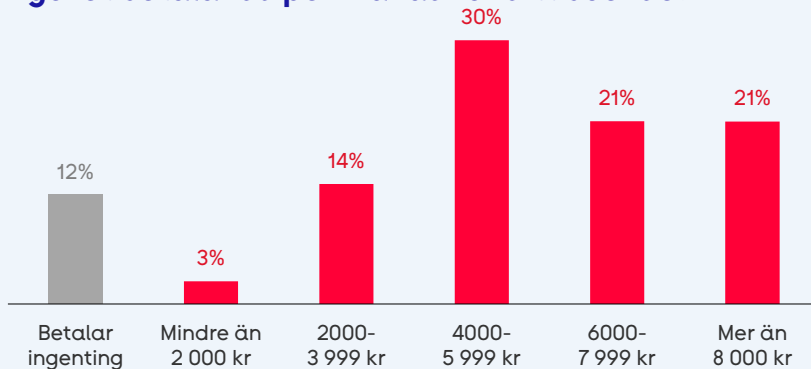
Jag hade otrolig tur att ha möjlighet att hyra min nuvarande bostad i andra hand från en bekant och kunde senare ta över kontraktet. Utan den möjligheten är jag helt säker på att jag hade varit tvungen att flytta hem igen. Just nu, gör både bostadsmarknaden och arbetsmarknaden mig mycket stressad och orolig för min framtid.

E. Det egna livet & samhället

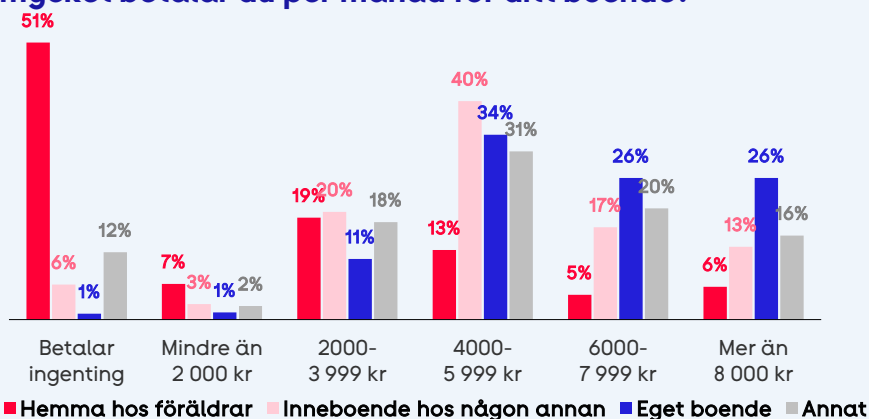
Vad unga betalar för sitt boende

Hur mycket betalar du per månad för ditt boende?

Både höga och låga boendekostnader, 6 000 kr i månaden är normalt

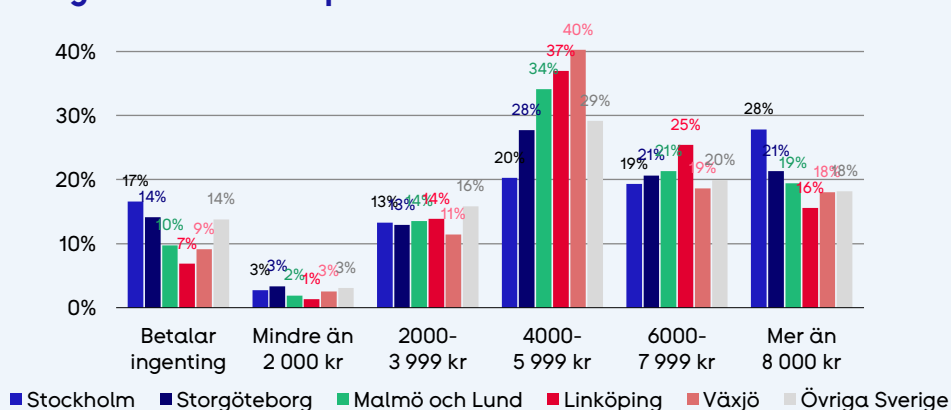
Hur mycket betalar du per månad för ditt boende?

Egen härd är guld värd

Billigast hos föräldrar

Hur mycket betalar du per månad för ditt boende?

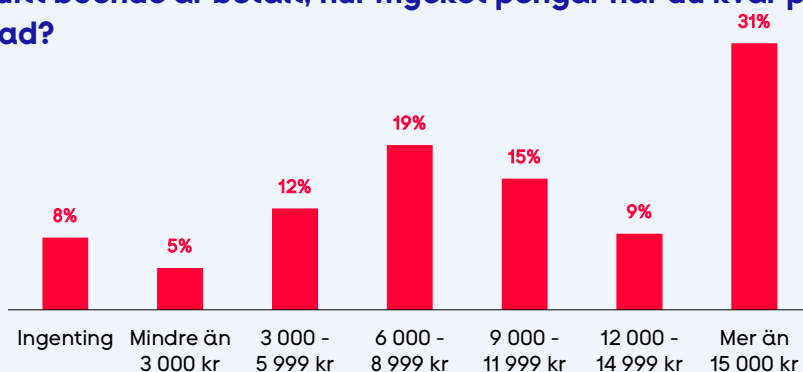

Dyrast i Sthlm, men även flest som bor gratis

Ungefär 6 000 kr i månaden är normalt i boendekostnad, men spridningen är stor och majoriteten av unga som bor hos sina föräldrar betalar inte för det. Högst boendekostnader har de som bor i en egen bostad och de som bor i Stockholm, men överlappningen mellan alla grupperna är stor.

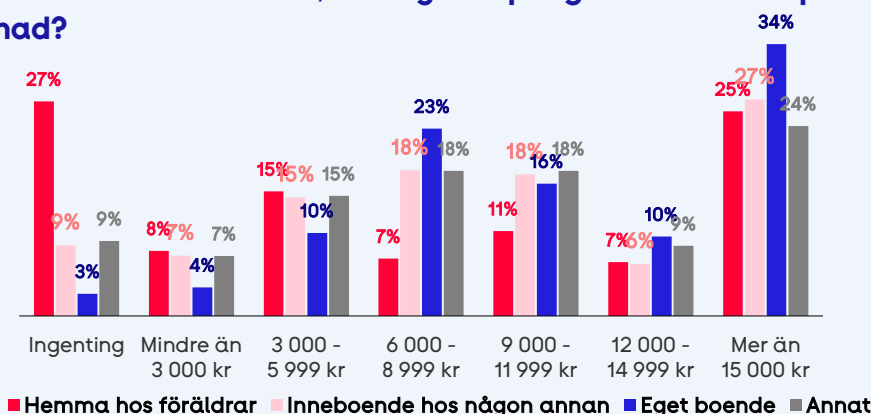
Kvar att leva på

När ditt boende är betalt, hur mycket pengar har du kvar per månad?

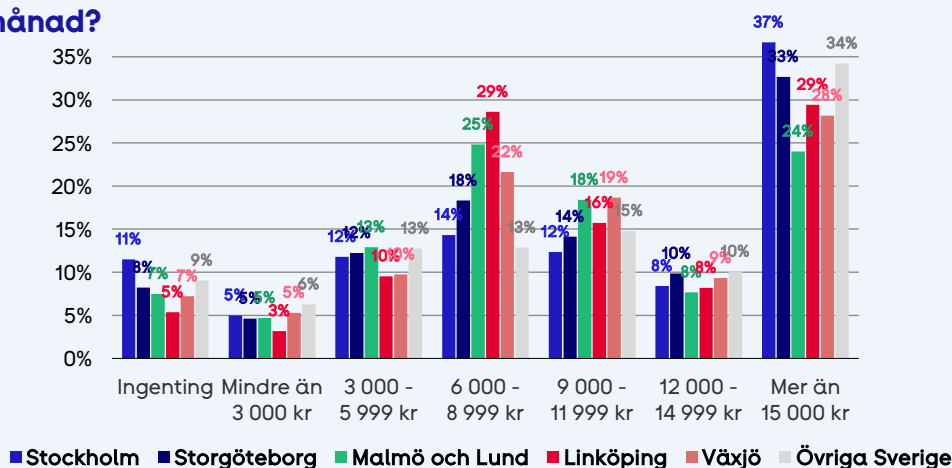
Stor spridning i ungas marginaler

När ditt boende är betalt, hur mycket pengar har du kvar per månad?

Bäst ekonomi hos de som har eget boende

När ditt boende är betalt, hur mycket pengar har du kvar per månad?

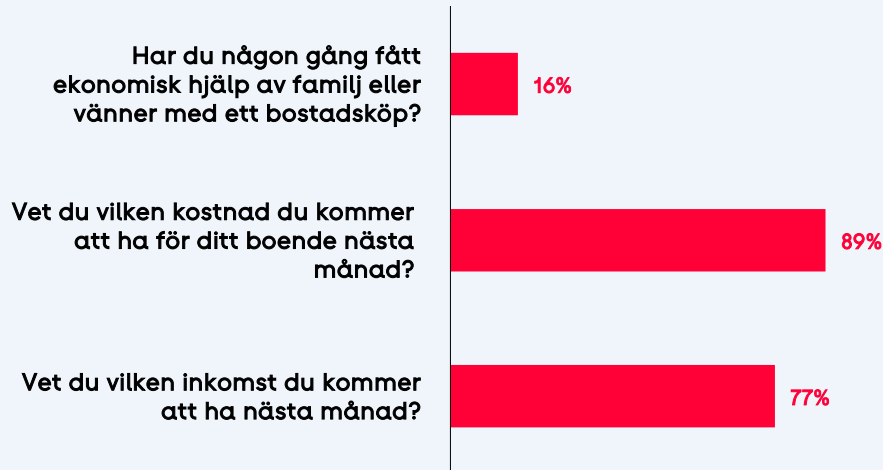

Störst andel med stark och svag ekonomi i Sthlm

Unga i föräldrahemmet har svagast ekonomi och starkast har de i eget boende. Stockholm har störst andel både i lägsta och högsta spannet.

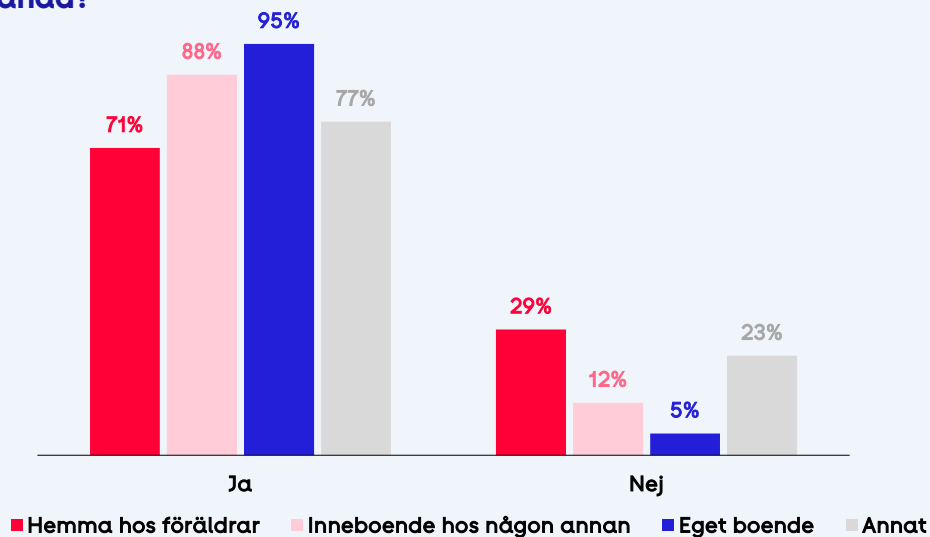
Ekonomisk stabilitet och förutsägbarhet

Andel som svarar Ja:

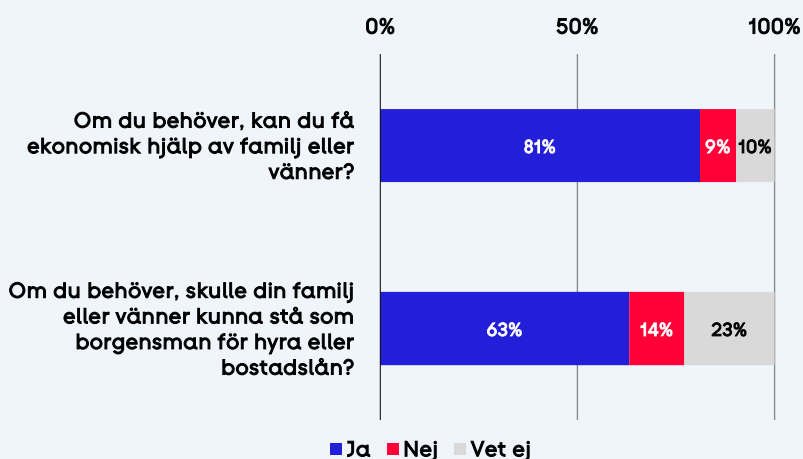
23% osäkra på nästa månads inkomst

Vet du vilken kostnad du kommer att ha för ditt boende nästa månad?

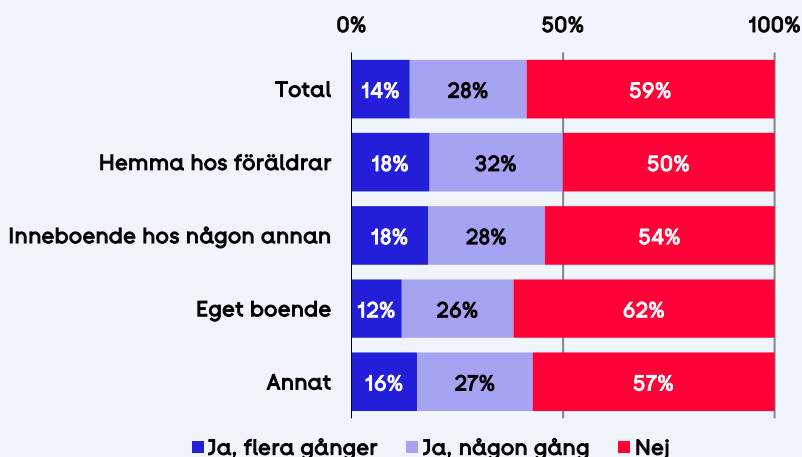
Tydligast villkor i egen bostad

Ekonomisk hjälp från vänner och familj

80 % kan få ekonomisk hjälp av familjen

Har du under de senaste 12 månaderna fått ekonomisk hjälp av föräldrar eller vänner? Totalt och efter boendetyp:

Hemma-boende och inne-boende har oftare fått hjälp senaste året

Majoriteten av alla unga vuxna klarar sig själva. Men nästan hälften, oavsett boendeform, har fått någon typ av hjälp under det senaste året.

Lägst är andelen bland de som har en egen bostad. Sannolikt hänger det ihop med en egen inkomst, som lön eller studiemedel.

För de flesta verkar anhöriga kunna fungera som ekonomiskt stöd när det behövs. Men för 20-35 procent verkar det vara mer osäkert eller tydligt att det inte går, beroende på hur stort stöd som behövs.

”

Jag hyrde i andra hand när jag först flyttade till Stockholm, sedan köpte jag med hjälp från mina föräldrar en bostadsrätt. Utan dem hade jag aldrig haft en trygg bostadssituation som studerande i Stockholm.

”

Utan hjälp av mina föräldrar hade jag aldrig kunnat köpa en bostad. Hyrorna för studentlägenheter är alldeles för dyra och ungdomslägenheter är för kort tid.

”

Tråkigt med inflation och höga räntor, synd att staten inte hjälper medelklassen att få det bättre. Klyftorna är för stora, elbolag och banker går med rekordvinster och vi får kämpa mer än någonsin för att kunna ha ett helt ok vardagsliv.

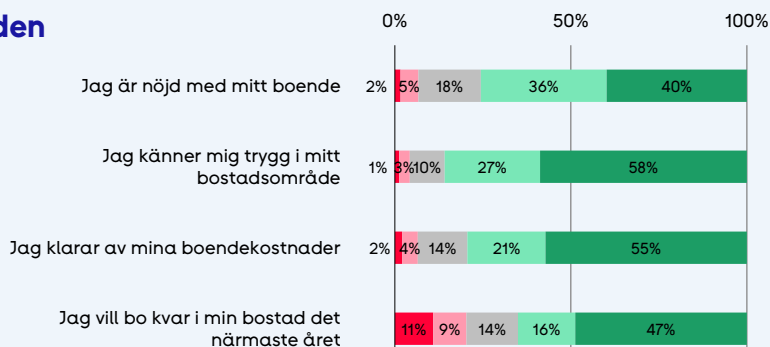
”

Trött på behöva spara varenda krona till framtida husköp.

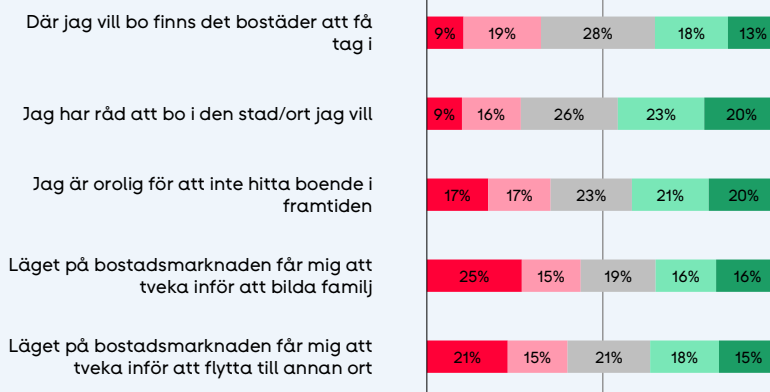
Bostaden och det egna livet

I vilken utsträckning instämmer du i följande påståenden?

Bostaden

Framtiden och samhället

1 Instämmer inte alls 2 3 4 5 Instämmer helt

Svarsalternativen innehöll även alternativet Vet ej, varför summan av procenttalen i pelarna understiger 100 procent. Figurens skalstreck anger procent av de som inte angav Vet ej.

Frågor om den egna bostaden visar att de flesta trivs bra och vill bo kvar där de bor.

Men när det kommer till samhället och framtiden framstår tillvaron som mer osäker. Unga vuxna oroar sig för att kunna ha råd med ett bra boende där de faktiskt vill bo. Att bilda familj verkar kännas extra osäkert när bostadsmarknaden är som den är.

Unga vuxna är nöjda med sina bostäder

... men osäkra på framtiden

32% tvekar inför att bilda familj

Efter boendeform:

I vilken utsträckning instämmer du i följande påståenden?

Andel som instämmer

Bostaden

Unga med egen bostad är nöjdast

Framtiden och samhället

Varannan hemma-boende vill bo kvar

Unga utan egen bostad oroar sig mer för framtiden

■ Hemma hos föräldrar ■ Inneboende hos någon annan ■ Eget boende ■ Annat

Not: Andelen är sammanslagen av svarsalternativ 4 och 5, de som mest instämde i varje påstående.

Unga med eget boende är mest nöjda med sin situation och mindre oroliga för framtiden. Värst svarar gruppen inneboende hos någon annan. Sannolikt är oron och otryggheten färgad av de erfarenheter som vuxenlivet i praktiken har erbjudit dem.

Men i alla grupper är oro inför framtiden påtaglig, oavsett hur den uttrycks. Liksom upplevelsen att den egna bostaden och området är ganska bra.

Efter sysselsättning:

I vilken utsträckning instämmer du i följande påståenden?

Andel som instämmer

Bostaden

Framtiden och samhället

■ Studerar ■ Jobbar ■ Arbetslös eller deltar i arbetsmarknadsåtgärder

Not: Som sysselsättning kunde även andra kategorier väljas: Föräldraledig, Egen företagare, Sjukskriven och Annat. Totalt 5,1 procent av respondenterna valde någon av dessa. Andelen är sammanslagen av svarsalternativ 4 och 5, de som mest instämde i varje påstående.

Även här följs mönstret av att oron för framtiden är påtaglig samt att olika typer av utsatthet sannolikt samvarierar. De som studerar är mer nöjda med sin situation och mindre oroliga för framtiden.

Mönstret i svar för de som saknar egen försörjning påminner om de som är inneboende. Utsattheten påverkar både dagens situation och färgar synen på framtiden.

Unga med egen försörjning eller i studier är nöjdast

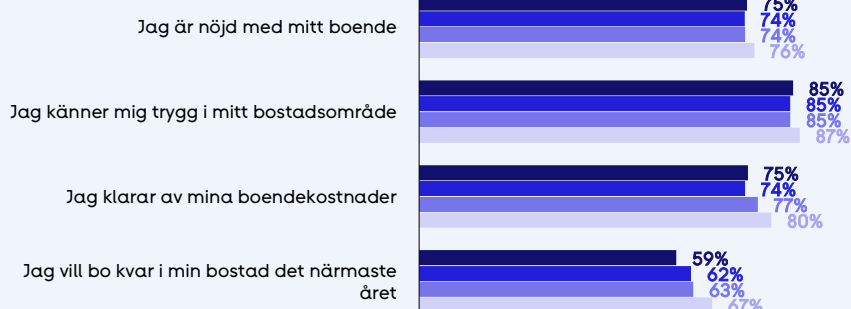
Unga utan egen försörjning oroar sig mer för framtiden

Efter ålder.

I vilken utsträckning instämmer du i följande påståenden?

Andel som instämmer

Bostaden

Framtiden och samhället

■ Yngre än 22 år ■ 22-23 år ■ 24-25 år ■ Äldre än 25 år

Not: Andelen är sammanslagen av svarsalternativ 4 och 5, de som mest instämde i varje påstående.

Skillnaderna efter ålder är mycket små särskilt när det kommer till den egna livssituationen. Den egna ekonomiska situationen verkar förbättras med åldern, men samtidigt växer tvekan inför att bilda familj.

Små skillnader efter ålder

Något fler äldre har råd att bo där de vill

... men tvekar oftare inför att bilda familj

Efter kön och etnisk bakgrund

I vilken utsträckning instämmer du i följande påståenden?

Andel som instämmer

Bostaden

Små skillnader per kön

Framtiden och samhället

Unga med utländsk bakgrund är i sämre sits och oroar sig mer

■ Kvinna ■ Man ■ Svensk bakgrund ■ Utländsk bakgrund

Not: Andelen är sammanslagen av svarsalternativ 4 och 5, de som mest instämde i varje påstående. Med utländsk bakgrund avses de som antingen själva är födda utomlands eller vars båda föräldrar är det.

Det är små skillnader mellan män och kvinnor. Men gruppen med utländsk bakgrund avviker tydligt. De med utländsk bakgrund är oftare missnöjda med sin nuvarande boendesituation och mer oroliga inför framtiden, oavsett vilken fråga det gäller.

”

Bostadsmarknaden stressar mig något enormt. Jag och min sambo är båda 27 år gamla och bor idag i en tvåa på 58

kvadratmeter. Även om vi trivs, börjar utrymmet kännas trångt – särskilt när vi tänker på framtiden och drömmen om att skaffa barn. Men varje gång vi närmar oss tanken på att ta nästa steg, kommer den där klumpen i magen. Det känns som att hela systemet motarbetar oss, trots att vi gör allt rätt.

”

Vi väntar barn och är beräknade om 3 månader, det ekonomiska kring det oroar mig.

”

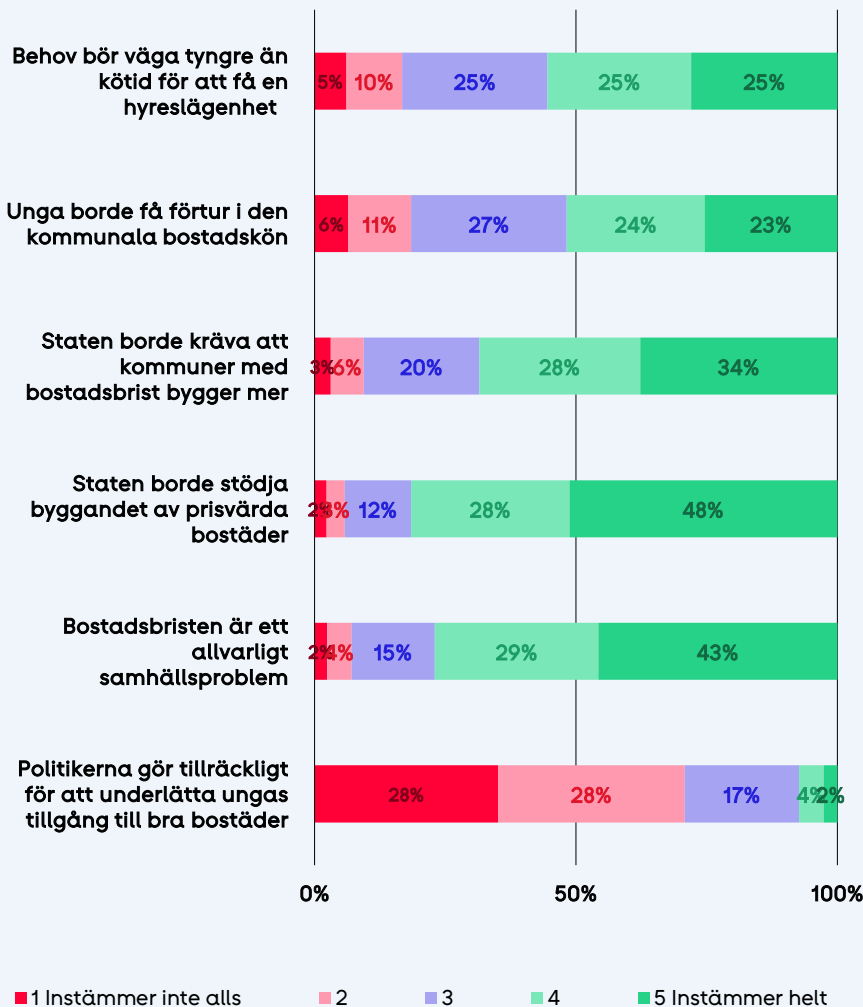
Vi valde att inte skaffa barn alls bara för att det är så extremt dyrt med ett adekvat boende för en familj.

”

I framtid hade jag velat ha en större lägenhet för ifall man vill ha barn men det känns omöjligt. Min mamma som har suttit i bostadskön och försöker leta efter en ny lägenhet med min lillasyster och har fortfarande inte fått någon på mer än ett år. Vilket får mig orolig för om det är redan så svårt nu hur kommer det bli i framtiden?

Politiken och bostäderna

I vilken utsträckning instämmer du i följande påståenden?

Unga vuxna:

Bristen är allvarlig!

Politikerna gör inget!

Ge oss riktig politik för fler bostäder!

Svarsalternativen innehöll även alternativet Vet ej, varför summan av procenttalen i pelarna understiger 100 procent. Vet ej användes av cirka 10 % av respondenterna vid varje fråga, förutom på frågan om Politikerna gör tillräckligt, där 20% svarade Vet ej. Figurens skalstreck anger procent av de som inte angav Vet ej.

Respondenterna är tydliga med att hyresrätter oftare behöver fördelas efter behov i stället för rak kötid och att unga bör ses som en prioriterad grupp. Unga vill även se fler åtgärder från statens sida för att få kommunerna att planera för fler bostäder och stödja byggandet av prisvärda bostäder.

På samma sätt är unga vuxna mycket tydliga med att politiker i allmänhet inte gör tillräckligt för att det ska finnas tillräckligt med bostäder. Bara 6 procent av respondenterna är nöjda med politikernas insatser för att lösa bostadsbristen.

”

Min situation är bara möjlig med hjälp och med en annan person. Jag skulle aldrig ha råd att bo själv och det skrämmer mig hur vårt samhälle har utvecklats i den riktningen.

”

Nästintill omöjlig, politikerna och de äldre generationerna har mer eller mindre skapat den artificiella bubblan vi har i Stockholm idag och genom massiva bostadskarriärer och dålig bostadspolitik förintat ungas möjlighet att komma in på bostadsmarknaden.

”

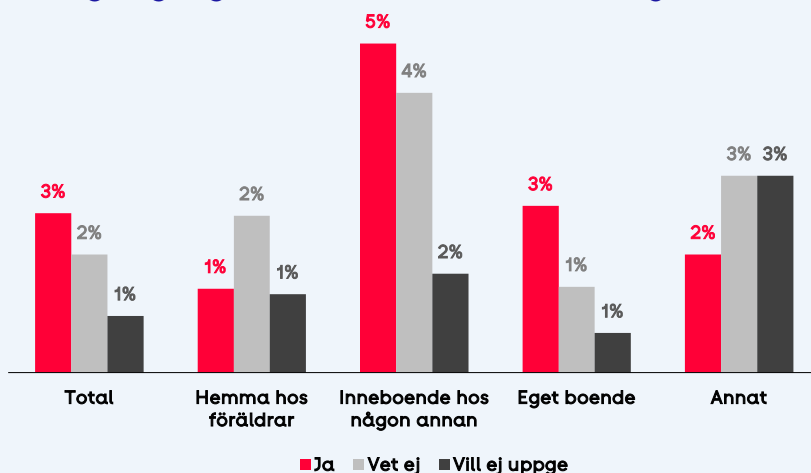
Som en person utan partner känns det nästan omöjligt att kunna hitta bostad där man klarar av att betala hyran själv då de är så höga. Att köpa hus lika så. I ett samhälle där tvåsamheten är vad som krävs för att kunna hitta boende känner jag mig lite uppgiven att inte kunna leva självständigt.

”

Saker är allt för dyra i samhället och jag kan inte föreställa mig hur jag ska lyckas leva under de här omständigheterna.

Brott och trakasserier

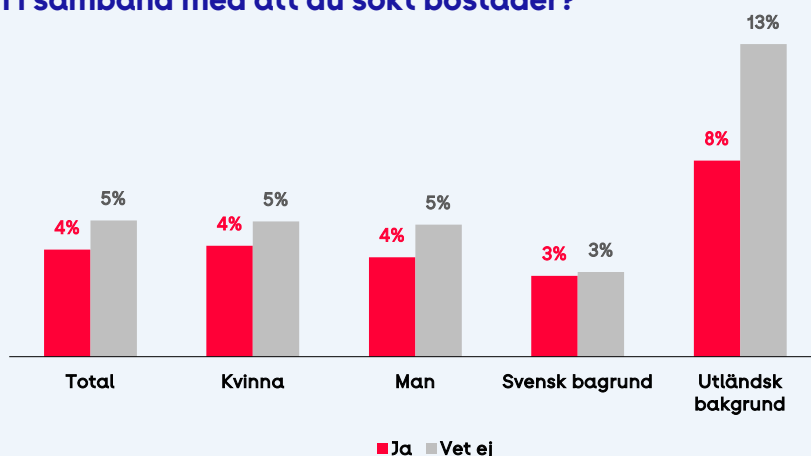
Har du någon gång betalat svart för att få ett hyreskontrakt?

Frågan innehöll även svarsalternativet Nej, vilket den stora majoriteten i alla kategorier har angett. Totalt sett svarade 94 procent Nej.

94% svarar Nej. Men: Inneboende betalar oftare svart än andra

Har du upplevt dig trakasserad, diskriminerad eller utsatt i någon form i samband med att du sökt bostäder?

Not: Frågan innehöll även svarsalternativet Nej, vilket den stora majoriteten i alla kategorier har angett. Med utländsk bakgrund avses de antingen som själva är födda utomlands eller vars båda föräldrar är det.

Trakasserier och diskriminering riktas oftare mot en grupp...

Inneboende sticker ut med att de oftare betalar svart. Det beror sannolikt på att respondenterna tolkar det som ett "svartkontrakt" om hyresvärden inte betalar skatt på inkomsten. Är målet att kartlägga olagliga betalningar för vita hyreskontrakt är det oklart om enkäten fångar det.

Utsattheten för trakasserier och diskriminering är stabilt mellan könen. Men unga med utländsk bakgrund sticker ut, där är utsattheten mer än dubblerad. Vet ej är vanligare med, vilket antyder större osäkerhet kring vad unga med utländsk bakgrund upplever sig möta på bostadsmarknaden.

”

Blev lurad på cirka 14.000 vid min första lägenhet då det var en kille som blåste många på pengarna. Polisen kunde aldrig hitta vem det var och lade därför ned fallet.

”

Blivit trakasserad av män när jag lagt ut annonser om att jag söker bostad. Blev till och med uppringd av en man som runkade på andra sidan linan.

”

TTyvärr var det en bedragare som hade lagt ut en lägenhet. Det var svårt när allt såg bra ut och jag var desperat. Jag blev av med 12 000 kr. Det är frustrerande att polisen har så mycket annat att det känns som att de inte gör något.

”

Diskriminerad ja, sökte till samma bostäder (som ej har kö-poäng) som mina vänner och de fick svar, men inte jag. Beror nog på mitt namn och hudfärg.

”

Jag är muslim och bär Hijab. Väldig vanlig bli diskriminerad då.

”

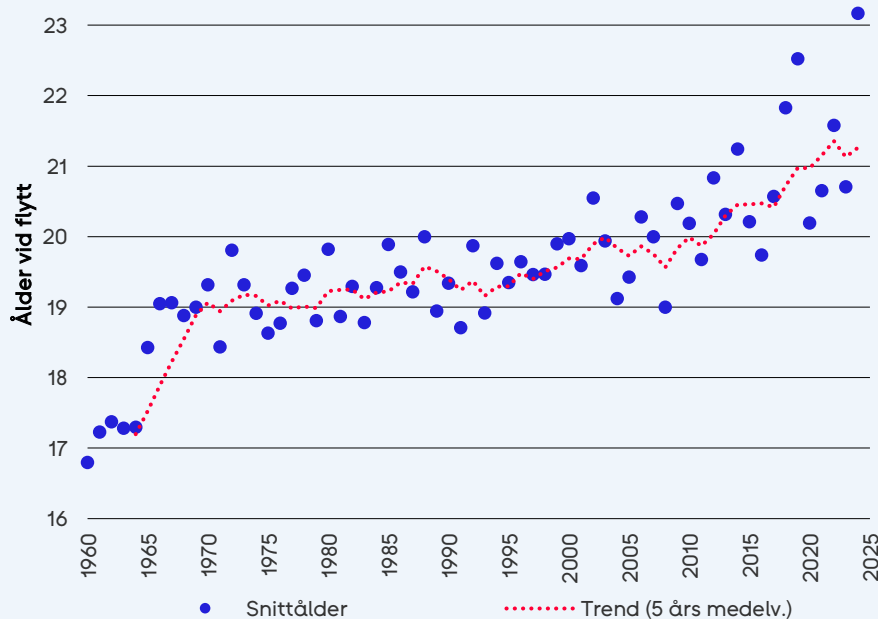
När jag sökte studentbostad i andra hand så upplevde jag ett obehag av att äldre män alltid var väldigt på att få ett rum uthyrt till bara tjejer.

F. De unga vuxnas föräldrar

När flyttade föräldrarna?

Hur gammal var du när du flyttade ut från ditt föräldrahem första gången? (Genomsnittlig ålder vid flytt, per år flytten skedde)

Lång trend
med två
skiften
1960-talet
och 2010-
talet

Först 17 år,
sen 19 år,
nu är 21 år
det
normala

2 607 respondenter svarade på frågan. Av dessa exkluderades de som angett att de flyttat före 12 års ålder samt de som ännu inte har flyttat från föräldrahemmet. Därtill exkluderades de som flyttat före 1960 eller under 2025. Kvarvarande respondenter efter rensning: 2 434.

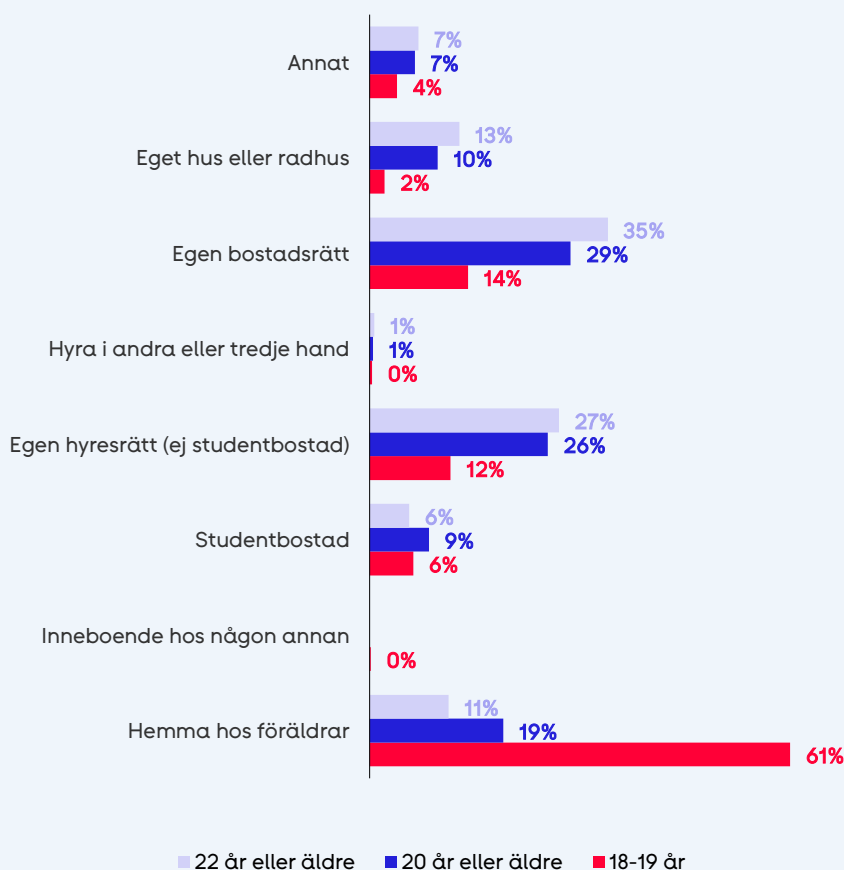
Den genomsnittliga åldern för flytt från föräldrahemmet verkar ha ökat under de senaste 65 åren. Från att drygt 17 år var normalt för att flytta till att drygt 21 år är det normala.

Men vid två tillfällen har ökningen i snittålder varit extra kraftig, omkring år 1970 och efter 2010. Den första uppgången sammanfaller med dåtidens gymnasiereform som kraftigt ökade andelen unga som gick i gymnasiet.³ Uppgången efter 2010 har inte någon självklar koppling till någon samhällsreform utan kan mer tolkas som en acceleration av en ökning som har pågått sedan millennieskiftet.

³ Se bland annat: *Den moderna skolans framväxt 1960-talets förändringar i de gymnasiala skolformerna*, Grahn med flera (2021). (Lund Studies in Educational Sciences; Vol. 15). Institutionen för utbildningsvetenskap, Lunds universitet.

Hur väl trivs föräldrarna?

Hur vill du helst att dina vuxna barn som bor hos dig, skulle bo?
Efter ålder på barn

Ingen
önskar att
ens barn
ska bo i 2:a
hand eller
bli inne-
boende

61% av
de yngstas
föräldrar
vill ha
barnen
hemma
11% av de
äldres
föräldrar
vill det

Föräldrar till de yngre unga vuxna ser mer positivt på att de unga vuxna bor hos sig. Särskilt tydligt är det bland unga som fortfarande går i gymnasiet. Efter det sjunker andelen som önskar att ha barnen kvar hos sig.

Föräldrar på övertid: Bland de föräldrar som har unga som är äldre än 22 år är det 90 procent som önskar att barnen bodde på ett annat sätt. De här föräldrarna sitter kvar med ett förlängt försörjningsansvar och en relation som säkert ofta är lika besvärlig för de unga vuxna som för de föräldrar som önskar att träda in i en annan livsepok.

Föräldrarna önskar riktiga bostäder åt sina barn. Ingen svarar att det är en bra lösning att ens barn blir inneboende. Knappt någon vill att barnet hyr i andra hand.

Hyresgäst- föreningens krav

1. Bättre bostadsförmedling

Efter påtryckningar från Hyresgästföreningen och andra får kommunerna nu frångå förmedling efter rak kö för en del av bostadsbeståndet. Nu måste kommunerna börja nyttja möjligheten och prioritera, bland annat unga, som idag står utan en god bostad.

2. Stärk bostadsbidraget

Bostadsbidraget jämnar ut klyftor på bostadsmarknaden, och hjälper hushåll att ha råd med både mat och ett bättre boende. Detta är extra viktigt för unga vuxna med kort kötid och låg betalningsförmåga.

Bostadsbidraget har urholkats under lång tid och sänktes 2025. Nivåerna är så låga att studenter numera knappt får något alls. En liten höjning har annonserats för barnfamiljer 2026, men allt färre kan ens ta del av bidraget och det ersätter, över tid, en mindre del av hyran. Nästan vartannat hushåll som får bostadsbidrag måste betala tillbaka stora delar av det, vilket kan vara en ekonomisk katastrof för utsatta hushåll.

Bostadsbidraget är inte det sociala verktyg det en gång var och måste reformeras. Bidraget måste höjas och risken för att bli återbetalningsskyldig måste minska, så att även låginkomsttagare kan ha råd att bo och leva bra.

3. Förmånliga bygglån

Att upprätthålla en hög och stabil byggtakt är en av de viktigaste frågorna på lång sikt. Hög byggtakt är det enskilt viktigaste sättet för att säkerställa bra bostäder till alla. Staten måste stötta byggandet när marknaden inte orkar. Vårt förslag om förmånliga bygglån främjar en nybyggnadstakt som håller jämna steg med efterfrågan och befolkningsutvecklingen samt håller nere hyrorna i nyproduktion.

